

**POLARSIRKEL
RÅDET**

Helgelandrådet

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Kopi: Nordland fylkeskommune og Helgelandssykehuset HF

Herøy/Hattfjelldal, 4. januar 2024

Forespørsel om møte med samferdselsminister Jon-Ivar Nygård om ny ruteplan for FOT-rutekontrakt til Widerøe gjeldende fra 1. april 2024

Indre Helgeland interkommunalt politisk råd (Polarsirkelrådet) og Helgeland interkommunalt politisk råd (Helgelandrådet) er to politisk samarbeidsorgan for 17 kommuner på Helgeland.

I forbindelse med ny ruteplan for FOT-rutekontrakt gjeldende for Helgeland fra 1. april 2024 har vi, sammen med Helgelandssykehuset HF og Nordland fylkeskommune den 13. desember 2023, gjennomført samtaler med Widerøe i henhold til anbudsgrunnlaget pkt. 5.6. Det ble her presentert to alternative ruteforslag.

Vi opplever at begge de presenterte ruteforslagene utarbeidet av Widerøe er utenfor de kriteriene som er satt i anbudskonkurransen. Det legges her opp til ruteavganger på en tid av døgnet (natt) som ekskluderer et stort antall av de reisende fra våre øykommuner og bygder på Helgeland med viktige næringer som havbruk, industri, reiseliv, leverandørindustri mm.

Med avganger kl. 05:00/05:30/05:45 fra Helgeland til Bodø vil en stor del av de reisende fra våre lufthavner måtte starte reisen på natten eller dagen før med hotellovernatting, med de ekstra kostnadene og belastningen dette medfører for våre reisende. Dette alternativet vil også gi senere avgang til Værens enn dagens tilbud, noe som medfører at vi ikke vil kunne ankommer Oslo på morgenen. En nærmere beskrivelse av de to presenterte alternativene, sett opp imot dagens tilbud, er beskrevet i et eget vedlegg.

Vi har vanskeligheter med å se at den nye ruteplanen for Helgeland presentert av Widerøe samsvarer med regjeringens målsetting med det desentraliserte rutetilbudet for kortbanenettet beskrevet i Hurdalsplattformen. Med dette ber vi om et møte med Samferdselsministeren så snart som mulig og senest innen Widerøes frist for tilbakemelding 15.januar. På dette møtet vil også Helgelandssykehuset HF og Nordland fylkeskommune møte.

Med vennlig hilsen
Polarsirkelrådet og Helgelandrådet

Elbjørg Larsen (sign.)
Helgelandrådet/
ordfører Herøy kommune

Sølvi Andersen (sign.)
Polarsirkelrådet/
ordfører Hattfjelldal kommune

Vedlegg:

- Alternative rutetabeller
- Innspill til Widerøe fra hhv Polarsirkelrådet, Helgelandrådet og Helgelandssykehuset HF

Vedlegg: Alternative rutetabeller

Flyrute	Anbud alt. 1	Nytt forslag Widerøe alt. 2	Dagens *1
Helgeland-Bodø			
MQN-BOO	05:45 - 06:10	09:30 - 10:00	09:35 - 10:00
SSJ-BOO	05:00 - 05:35	09:25 - 10:00	09:20 - 09:55
BNN-BOO	05:30 - 06:10	09:15 - 10:00	09:15 - 09:55
MJF-BOO	05:00 - 05:35	09:20 - 10:00	09:25 - 10:00
	Anbud alt. 1	Nytt forslag Widerøe alt. 2	Dagens
Helgeland-Trondheim			
MQN-TRD	07:25 - 08:30	06:05 - 07:10	06:45 - 07:50
SSJ-TRD via Namsos	07:00 - 08:25	06:15 - 07:35	06:45 - 07:40 direkte
BNN-TRD	07:40 - 08:25	06:20 - 07:10	07:00 - 07:45
MJF-TRD via Rørvik	07:00 - 08:25	06:15 - 07:40	06:15 - 07:10 direkte

*1 Dagens flyavganger og alt. 2 fra Widerøe når ikke fly til Tromsø som pr i dag går kl. 1005 fra Bodø.

Kravet fra Helgeland er at det ikke aksepteres å fly på natt (kl. 05:00) for å nå Tromsø innen kl. 10:00.

Dagens reise til Tromsø fra Helgeland via Værnes er ikke tilfredsstillende da dette medfører lengre flytid og blir dobbel kostnad. Derfor kom kravet om reise til Tromsø via Bodø inn i anbudskravet. Denne løsningen er også en lite bærekraftig løsning av hensyn til reisetid og klima. Anbudskravet kan ikke sies å være fulgt med avgang fra Helgeland kl. 05:00 via Bodø.

Forslag til ruter alt. 1 gir også et dårligere tilbud sørover (Helgeland-Trondheim) da man ikke når morgenflyene fra værenes kl. 08 - 08:30. Alt. 1 har også tidlige avganger fra Bodø-Helgeland og det er lang tid til neste fly Bodø-Helgeland.

RESIETID TIL TROMSØ (fra flyavgang til landing)

Reisetid Helgeland - Tromsø*			
Fra	ANBUD ** via Bodø	Forslag Widerøe via Værnes	I dag via Værnes
MQN	3 t 55m	3t 45m	3t 5m
SSJ	4t 40m	3t 35m	3t 5m
BNN	4t 10m	3t 30m	2t 50m
MJF	4t 40m	3t 35m	3t 35m

*Dette er tid fra avgang flyplass til landing Tromsø. I tillegg kommer det ventetid før avgang flyplass minimum 30 min, og reisetid til flyplass og reisetid fra flyplass til Sykehus.

** medfører venting i Bodø på 2,5 til 3 timer for videre fly til Tromsø fra kl. 05:35/06:10

**POLARSIRKEL
RÅDET**

Helgelandrådet

Vedlegg: Innspill fra Polarsirkelrådet til Widerøe 20. desember 2023

Polarsirkelrådet har i dag diskutert deres forespørsel om avvik fra krav til landing Bodø innen kl. 0830.

Vi ønsker å få til flytilbud Helgeland -Bodø-Tromsø uten at vi må reise på natten. Mange har reisevei frem til Flyplassen og da ha avreise fra Mo i Rana kl. 0545 vil være et dårlig tilbud og kan ikke sies å være i trå med regjeringens krav om landing i Bodø innen 0830 for å nå første fly til Tromsø. Dette tilbudet vil bety lavt belegg og det er ingen tjent med.

Vi vil derfor komme medfølgende innspill på dette tidspunktet og vil komme tilbake med evt. presiseringer innen 15. januar.

Foreløpige innspill fra Polarsirkelrådet

1. Aksepterer ikke nattfly til Bodø kl. 0545-0610. Må lande nærmere 0830 for å nå 1 fly til Tromsø kl. 0845 (reducerer ventetid, er også syke folk som reiser og bør unngå lange ventetider på flyplassene) Foreslår avgang ca. kl. 0730 fra Mo i Rana (kan kombineres med Fly fra Brønnøysund)

2. Første fly til Trondheim tidligst kl. 0630 og senest kl. 0645 for å nå tidlig fly til Oslo

3. Ønsker et ekstra fly til/fra Bodø daglig fra 3 til 4 rundturer

NY MQN-BOO: 0730-0800 (nå fly til Tromsø) (kan starte i Brønnøysund 0645 via Mo i Rana-Bodø er i Bodø ca 08)

MQN-BOO: 0930-1000 (når da fly til Tromsø kl. 11, fly til Oslo kl. 1030 og 1035)

MQN-BOO: 1400-1425 (når da fly til Oslo 1455 og 1505) (justert fra forslag Widerøe 1415-1445 for å nå fly til Oslo)

MQN-BOO: 1835-1905 (når da fly til Oslo kl. 1930 og 1945)

Håper der kan se på deres tabeller en gang til for å få til et bedre tilbud via Bodø og samtidig komme seg litt tidligere til Trondheim.

Med vennlig hilsen / Best regards

Polarsirkelrådet

Indre-Helgeland Interkommunalt Politisk Råd

**POLARSIRKEL
RÅDET**

**POLARSIRKEL
RÅDET**

Helgelandsrådet

Vedlegg: Innspill fra Helgelandsrådet til Widerøe 20. desember 2023

Anbud om flyruter fra 2024

Samferdselsdepartementet har gjennomført eget anbud for drift av regionale ruteflygninger i Norge fra 1. april 2024 – 31. oktober 2027/2028. Flyplasskommunene på Helgeland, regionråd og Nordland fylkeskommune har levert egne høringsuttalelser i sakens anledning og vi viser til disse.

Våre innspill har vært relatert til både frekvens, pris og ønske om første ankomst til fylkeshovedstad, samt til Værnes. I tillegg er det viktig at ny ruteløsning gir et godt og relevant tilbud til/fra Helgeland/Tromsø. Vi har også vært tydelig på samkjøring, for eksempel som mellom Sandnessjøen og Brønnøysund slik det var i en tidligere anbudsperiode (før 2017), bør vurderes da dette gav et mer fleksibelt ruteopplegg sett i fra et brukerperspektiv.

Ifølge anbudsgrunnlaget, pkt. 5.6 «skal operatøren sørge for å innhente synspunkter fra aktuelle fylkeskommuner og kommuner, samt lufthavnoperatør, i fastsettelsen av første ruteprogram og ved større endringer underveis i kontraksperioden». Dette møtet ble avholdt onsdag 13. desember.

Helgelandsrådet opplever at begge de presenterte ruteforslagene utarbeidet av Widerøe er utenfor de kriteriene som er satt i anbudskonkurransen. Det legges her opp til ruteavganger på en tid av døgnet (natt) som ekskluderer et stort antall av de reisende fra våre øykommuner og bygder på Helgeland med viktige næringer som havbruk, reiseliv, leverandørindustri mm. Minner her om at ca. 50 % av Helgelands innbyggere bor utenfor regionsentrene Brønnøysund, Mosjøen, Mo i Rana og Sandnessjøen.

Med avganger kl. 05:00 vil en stor del av de reisende fra våre lufthavner måtte starte reisen dagen før og overnatte på hotell, med de ekstra kostnadene og merbelastning dette medfører. Dette er forhold som også medfører konkurransevridning og nedbygging av viktig infrastruktur som kortbanenettet representerer.

Det er for Helgelandsrådet svært vanskelig å kommentere ruteforslag som vi mener helt klart ligger utenfor anbudskriteriene med de intensjoner som der er satt.

Vi har også vanskeligheter med å se at dette støtter opp om dagens politiske plattform som regjeringen er tuftet på, jamfør Hurdalsplattformen.

Med vennlig hilsen
Helgelandsrådet

Elbjørg Larsen (sign.)
Leder og ordfører Herøy kommune

Helgelandsrådet

Vedlegg: Innspill fra Helgelandssykehuset HF til Widerøe 4. januar 2024

Pasientreiser og endringene av flyrutene på Helgeland etter 1. april 2024

Vi viser til møte den 13. desember 2023 hvor det ble satt en frist til 15. januar i år med å komme med tilbakemelding på to alternative rutesforslagene som ble presentert gjeldende etter 1. april i år. Ingen av de to fremlagte rutesforslagene er i nærheten av å ivareta det behovet Helgelandssykehuset har for å sende pasienter til og fra Bodø og Tromsø på en fornuftig måte. I retning sør er vårt behov mer sammenfallende med næringslivet og andre reisendes behov.

HELGELAND - TROMSØ

Helgelandssykehuset sendte i 2022 2500 pasienter fra Helgeland til Tromsø. Dette er pasienter som ikke kan behandles på Helgeland, men som må til et høyere omsorgsnivå ved UNN Tromsø. Dette er pasienter med varierende helsetilstand. Hver femte pasient har så redusert almenntilstand, eller generell redusert funksjonsevne, at de må ha med egen ledsager under reisen. Til sammen rekvirerte Helgelandssykehuset 3.350 billetter fra Helgeland til Tromsø i 2022. Fordelt på 250 virkedager utgjør dette i gjennomsnitt over 13 reisende pr dag. Helgelandssykehuset har et ansvar for at alle disse pasientene får en så effektiv og skånsom reise som mulig. Dette innebærer en så kort reise og reisetid som mulig. Samtidig er man avhengig av et gitt tidsvindu for behandling ved UNN. Det ideelle er 5 – 6 timer. Det er viktig at reisen tur/retur Tromsø kan gjennomføres i løpet av samme dag, slik at pasienten ikke må overnatte. Retur til hjemstedet er svært ønskelig skjer så sømløst som mulig etter at den polikliniske aktiviteten ved UNN er avsluttet kl 15:00-16:00.

Det fremlagte rutealternativ 1 (tidlig avgang) forutsetter avgang kl 05:00. Det betyr at pasienter som bor i umiddelbar nærhet av flyplassen må starte hjemmefra i fire tiden for oppmøte 30 min før avgang. Pasienter som bor noe mer perifert har opptil 2 timer i bil før de ankommer flyplassen. For pasienter som er bosatt ute på øyene på Helgeland vil en avgang kl 05:00 være helt umulig å rekke. Det er en regel/praksis i norsk helsevesen at ingen pasienter skal pålegges å starte en pasientreise til behandling før kl 05.00. Dette betyr at ingen av pasientene kan pålegges å benytte disse flyavgangene. Disse tidlige ankomstene til Bodø medfører belastende lange ventetider på flyplassen i Bodø før de får reise videre til Tromsø. Ventetid på inntil 4 timer oppleves ikke som korresponderende, og etter vår oppfatning ikke i tråd med intensjonene som det legges opp til i samferdselsdepartementets anbudsutlysning.

I samferdselsdepartementets kravspesifikasjon til anbudsutlysningen for ruteområde 10 (Helgeland) står det for alle fire flyplassene i punktet om rutetider retning nord:

- Ruteføringen skal sikre korrespondanse med flyrute til og fra Tromsø
- Første landing i Bodø skal være seinest kl. 08:30
- Siste avgang fra Bodø skal være tidligst kl. 17:00

Intensjonene i kravspesifikasjon er tydelige, og behovet bør være godt kjent for Widerøe. Vi viser her til dialogen som fant sted mellom departement, Helse Nord og Widerøe under Corona pandemiens oppstart våren 2020.

Rutealternativ 2 ruter pasientene til Tromsø via Værnes. Dette gir en økt reisetid i fly på 1 -1 ½ time mellom avgangsflyplassen på Helgeland og Tromsø. Dette har vært en benyttet reiserute for deler av

**POLARSIRKEL
RÅDET**

Helgelandrådet

Helgeland de siste årene. Dette er en reiserute vi til stadighet får tilbakemeldinger om oppleves som belastende for pasientene. Dette er ikke en reiserute vi ønsker å belaste våre pasienter med de kommende 5 årene.

HELGELAND - BODØ

Fra de fire flyplassene rekvirerer Helgelandssykehuset over 5 000 flybilletter årlig til Bodø. 20 billetter daglig. Også disse pasientene rammes av ruteopplegget med tidlig avgang. Tidlig ankomst med tilhørende venting i forkant av behandlingen for så å vente på en sein retur gir unødvendig lang og belastende dag også for disse pasientene.

På strekningen Brønnøysund – Bodø reiste 2 653 pasienter og ledsagere med fly i 2022. Dette er tilnærmet alle pasienter fra Sør-Helgeland som skal til Bodø til behandling. På denne strekningen er fly eneste reisealternativ. Legger vi dette volumet til grunn for de øvrige destinasjonene på Helgeland kan vi grovt kalkulere et potensiale på 15 000 reisende pasienter inkludert ledsager for strekningene Helgeland – Bodø. Fly vil her være et reelt alternativ til tog og hurtigbåt når billettprisene reduseres etter 1.april. Dette forutsetter imidlertid et rutetilbud som oppleves fornuftig sammenlignet med andre reisemåter.

FORSLAG

Det er ikke innenfor vår kompetanse å ruteplanlegge for Widerøe. Vi tillater oss allikevel å foreslå at muligheten for å fly Helgeland – Bodø med mellomlandinger på nord-tur blir vurdert. Oppstart fra første flyplass på Helgeland etter kl. 06:30 med ankomst i Bodø til kl. 08:00/08:30. Dette bør redusere behovet for to fly på morgningen fra Helgeland.

Dette vil gi Widerøe en bedre seteutnyttelse på strekningene. Dersom den ene ruten flys BNN-MQN-BOO får man en tilleggseffekt ved at det gis et tilbud om en tverrforbindelse mellom Brønnøysund og Mo i Rana. Et tilbud som Helgelandssykehuset kan ha interesse av å benytte.

Legger vi sammen antall pasienter fra Helgeland med pasientene fra Salten, Lofoten og Vesterålen som skal til Tromsø snakker vi om 30-35 pasienter daglig på strekningen Bodø – Tromsø. Det vil overraske oss om ikke en kommersiell aktør ser muligheten for å tilpasse sitt ruteopplegg mellom Bodø og Tromsø, for her å kunne gi disse passasjerene et tilbud.

Arve Smedseng | Avdelingsleder
Helgelandssykehuset HF | Pasientreiser

Tlf.: +47 75 66 25 49 | 995 07 454